

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/146/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318204037
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318204037.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v spore žalobcu OTP Banka Slovensko, a.s., Štúrova 5, Bratislava, IČO: 31318916 proti žalovanému E. Q., nar. X. X. XXXX, U. XXXX/X,L., o zaplatenie 5705,40 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie istiny 3022,07 eur a sumy 992,12 eur, úrokov vyčíslených za obdobie do 01.10.2018 zastavuje.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalobcovi vo vzťahu k žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 40,80% s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na tunajšom súde dňa 15. 10. 2018 žalobu, ktorou žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy istiny 3022,07 eur, úrokov za obdobie k 1. 10. 2018 vo výške 1249,22 eur, úrokov z omeškania za obdobie k 1. 10. 2018 vo výške 520,28 eur, poplatkov 913,78 eur, úrokov vo výške 6,95% ročne zo sumy 3022,07 eur od 2. 10. 2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 3% ročne zo sumy 3022,07 eur od 2. 10. 2018 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Z obsahu žaloby vyplýva, že na základe Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXX/XXXX/XXHU zo dňa 14. 4. 2005 žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi peňažné prostriedky vo výške 390 000 Sk, t.j. 12 945,63 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť mu úroky, príslušenstvo, poplatky a splniť všetky záväzky zo zmluvy. Úver bol poskytnutý za pohyblivú úrokovú sadzbu, ktorá ku dňu podpísania zmluvy bola 4,5% ročne a prirážky 1,2% ročne, t.j. v deň podpisu tejto zmluvy v celkovej výške 5,7% ročne. Žalovaný sa úver zaviazal splácať formou 240mesačných splátok a to 1. - 239. splátka bola dohodnutá vo výške 2728 Sk a posledná 240. splátka vo výške 2284,36 Sk s dátumom splatnosti prvej splátky 27. 5. 2005 a dátumom splatnosti poslednej splátky 27. 4. 2025.

Vzhľadom k tomu, že žalovaný porušoval podmienky splácania úveru dohodnuté v zmluve o úvere, preto žalobca listom zo dňa 1. 9. 2015 upozornil žalovaného na porušovanie jeho zmluvných povinností a vyzval žalovaného na uhradenie dlžnej sumy. Napriek upomienkam a výzvam žalovaný naďalej porušoval podmienky zmluvy, preto žalobca listom zo dňa 11. 10. 2015 vyhlásil úver za predčasne splatný.

V tomto konaní si žalobca uplatnil:

- istinu úveru 3022,07 eur,
- úroky vyčíslené za obdobie od 27. 10. 2015 do 30. 9. 2018 vo výške 1249,22 eur,

- úroky z omeškania vyčíslené za obdobie od 27. 10. 2015 do 30. 9. 2018 vo výške 520,28 eur,
- rôzne poplatky 913,78 eur,
- úroky vo výške 6,95% ročne z istiny úveru 3022,07 eur od 2. 10. 2018 do zaplattenia,
- úroky z omeškania vo výške 3% ročne z istiny úveru 3022,07 eur od 2. 10. 2018 do zaplattenia,
- náhradu trov konania.

2. Žalobca doručil súdu dňa 25. 10. 2018, dňa 14. 1. 2019, dňa 28. 1. 2019 písomné podania.

Z obsahu týchto písomných podaní vyplýva, že žalovaný čerpal úver vo výške 12 945,63 eur vyčerpal dňa 11. 5. 2005.

Žalovaný ku dňu podania žaloby celkovo uhradil v danom úverovom vzťahu sumu 17 862,17 eur, z ktorej na istinu úveru bolo započítaných 9594,47 eur a teda zostatok istiny úveru je 3022,07 eur. Ďalej z týchto úhrad žalovaného na úroky ku dňu 28. 7. 2016 žalovaný uhradil sumu 7718,98 eur, na úhradu úrokov z omeškania suma 23,28 eur a na úhradu poplatkov 525,44 eur.

Čo sa týka poplatkov vo výške 525,44 eur, tieto žalovaný uhrádzal nasledovne:

- poplatok vo výške 106,22 eur pred čerpaním úveru za poskytnutie úverového obchodu;
- mesačné poplatky za vedenie účtu a to podľa platných Cenníkov banky vo výške 1,83 eur, 2,49 eur, 3,29 eur, 3,30 eur a 3,40 eur;
- poplatok za upomienky z 26. 8. 2011, 31. 5. 2012, 30. 5. 2015 a 15. 2. 2016, t.j. 4x po 25 eur + poplatky za upomienky 11,50 eur a 6,80 eur.

K uhradeným poplatkom žalobca uviedol, že tieto sa žalovaný zaviazal uhradiť v zmysle zmluvy.

Žalobca súdu predložil rozpis výpočtu úrokov vo výške 1249,22 eur za obdobie od 27. 10. 2015 do 30. 9. 2018 a úrokov z omeškania vo výške 520,28 eur za obdobie od 27. 10. 2015 do 30. 9. 2018, ktoré žiada priznať podanou žalobou. Súd z tohto rozpisu výpočtov zistil, že ku dňu zosplatenia, t.j. k 13. 11. 2015 bol dlh žalovaného na úrokoch vypočítaný na sumu 28,30 eur.

Poplatky vo výške 913,78 eur, ktoré si žalobca touto žalobou uplatňuje predstavujú vyúčtovanie skutočných nákladov dobrovoľnej dražby DD070/2017, od ktorej bolo upustené dňa 08.03.2018. V zmysle Faktúry č. XXXXXXXX bola celková fakturovaná suma k úhrade vo výške 913,78 eur.

3. Dňa 3. 9. 2019 žalobca súdu oznámil, že žalovaný uhradil časť pohľadávky a to uhradil istinu 3022,07 eur a časť úroku vyčíslené za obdobie do 1. 10. 2018 vo výške 992,12 eur. Preto zobral žalobu v tejto časti späť a žiadal konanie zastaviť.

Podľa ustanovenia §144 Civilného sporového poriadku, žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa ustanovenia §145 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa ustanovenia §146 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa §168 alebo pojednávanie.

Skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa §168 a pred prvým pojednávaním žalobca zobral žalobu späť sčasti o zaplattenie istiny 3022,07 eur a v časti o zaplattenie úroku vyčísleného za obdobie do 1. 10. 2018 vo výške 992,12 eur. Preto súd aj bez súhlasu žalovaného konanie v tejto časti zastavil, pretože na jeho prípadný nesúhlas sa neprihliada.

4. Po čiastočnom späťvzati žaloby predmetom tohto konania ostala:

- zvyšok úrokov vyčíslených za obdobie od 27. 10. 2015 do 30. 9. 2018 vo výške 257,10 eur,
- úroky z omeškania vyčíslené za obdobie od 27. 10. 2015 do 30. 9. 2018 vo výške 520,28 eur,
- poplatky 913,78 eur,
- úroky vo výške 6,95% ročne z istiny úveru 3022,07 eur od 2. 10. 2018 do zaplattenia,
- úroky z omeškania vo výške 3% ročne z istiny úveru 3022,07 eur od 2. 10. 2018 do zaplattenia,

- náhradu trov konania.

5. Žalovaný súdu doručil dňa 8. 9. 2019 mail, z obsahu ktorého vyplýva, že žalobcovi doplatil celú dlžnú sumu a ostali neuhradené len penále, ktoré doplatí. Poukázal na to, že komunikuje so žalobcom, ako aj s dražobnou spoločnosťou, preto nevidí dôvod pre súdne konanie.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, písomnými vyjadreniami strán sporu, s predloženými listinnými dôkazmi a to zmluvou o hypotekárnom úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu pre poskytnutie hypotekárnych a komunálnych úverov, poslednou výzvou pred zosplatením + doručenkou, vyhlásením úveru za predčasne splatný + doručenkou, listinou Štatút splatenia účtu, výpisom z účtu žalovaného, faktúrami, námietkou znaleckého posudku, odpoveďou Registra obyvateľstva SR, poštovými hárkami a zistil nasledovný skutkový stav veci.

7. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník dňa 14. 4. 2005 uzatvorili Zmluvu o hypotekárnom úvere č. XXX/XXXX/XXHU, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 12 945,70 eur (390 000 Sk) s lehotou splatnosti 20 rokov. Úroková sadzba úveru bola pohyblivá a ku dňu podpisu zmluvy bola 4,50% ročne a prirážky 1,2% ročne, t.j. spolu 5,7% ročne. Pohľadávka žalobcu bola zabezpečená v zmluve špecifikovanými nehnuteľnosťami.

Žalovaný sa v zmluve zaviazal splácať istinu úveru spolu s úrokmi v mesačných anuitných splátkach (anuitná splátka zahŕňa splátku istiny a úroku) a to 1. - 239. splátka bola dohodnutá vo výške 90,60 eur (2728 Sk) a posledná 240. splátka vo výške 75,90 eur (2284,36 Sk) s dátumom splatnosti prvej splátky 27. 5. 2005 a dátumom splatnosti poslednej splátky 27. 4. 2025.

Podľa čl. V. bod 1. Zmluvy, dlžník sa zaviazal banke zaplatiť: a) pred čerpaním úveru za poskytnutie úverového obchodu vo výške 106,30 eur (3200 Sk); b) poplatok za vedenie bežného účtu a poplatok za vedenie účtu hypotekárneho úveru vo výške a v časových intervaloch podľa platného cenníka banky.

Podľa čl. V. bod 2. Zmluvy, dlžník je ďalej povinný zaplatiť banke poplatok za a) navýšenie úveru, b) poplatok za dodatok k zmluve o hypotekárnom úvere (a k zmluvám s ňou súvisiacim), c) úroky z omeškania podľa čl. IV bod 6. tejto zmluvy, d) poplatok za upomienky a e) poplatok za predčasnú splátku, resp. predčasné splatenie úveru. Aktuálna výška uvedených poplatkov je stanovená v platnom cenníku banky.

Podľa čl. V. bod 3. Zmluvy, ďalšie náklady, ktoré musí Dlžník uhradiť Banke alebo iným subjektom v súvislosti s hypotekárnym úverom SÚ:

- a) znalečné príslušnému znalcovi za vypracovanie znaleckého posudku na stanovenie všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti, ktorá bude slúžiť ako predmet zabezpečenia hypotekárneho úveru,
- b) poplatky príslušnej správe katastra nehnuteľností za návrh na zápis záložného práva na nehnuteľnosť, ktorá bude založená v prospech banky a za výpisy z listu vlastníctva (výška poplatku je stanovená všeobecne záväzným právnym predpisom),
- c) poisťné v zmysle poisťnej zmluvy na nehnuteľnosť ktorá je založená v prospech banky, pre prípad zničenia, znehodnotenia a proti živelným pohromám (neživotné poistenie),
- d) poisťné na životné poistenie, ak je Dlžník povinný vinkulovať poisťné plnenie v prospech Banky podľa tejto zmluvy,
- e) náklady za prípadnú realizáciu záložného práva dobrovoľnou dražbou, resp. prostredníctvom príslušného súdu, exekučného úradu alebo iným spôsobom.

Podľa čl. VII. bod 1. písm. a), j) Zmluvy, za podstatné porušenie zmluvných povinností klienta sa považuje, ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti, ak dlžník porušuje ďalšie podmienky a povinnosti uvedené v Zmluve o úvere alebo v súvisiacich zmluvách.

Podľa čl. VII. bod 2. písm. e) Zmluvy, v prípade podstatného porušenia zmluvných povinností je banka oprávnená o.i. vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti.

Podľa čl. VIII. bod. 2. Zmluvy, dlžník vyhlasuje, že sa pred podpisom zmluvy oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu pre poskytovanie hypotekárnych a komunálnych úverov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a súhlasí s nimi.

8. Podľa čl. XIV. bod 1. - 6. Všeobecných obchodných podmienok týkajúcich sa doručovania platí, že:

- Všetky písomnosti zasiela Banka Klientovi na adresu uvedenú v Zmluve o úvere. resp. na adresu, ktorú Klient písomne oznámil Banke ako zmenu svojej adresy.
- Písomnosti určené zmluvným stranám sa doručujú zamestnancom oprávneným za zmluvné strany písomnosti prijímať, alebo sa doručuje písomnosť určená do vlastných rúk osobe, alebo orgánu oprávnenému za zmluvnú stranu konať, ostatné písomnosti sa doručujú ktorémukoľvek zamestnancovi zmluvnej strany, ktorý ich prijme.
- Klientovi možno doručiť písomnosti kdekokoľvek bude zastihnutý.
- Ak písomnosť nebola doručená z dôvodu, že adresát nebol zastihnutý, uloží sa písomnosť na pošte. Ak písomnosť nebola vyzdvihnutá v odbernej lehote, považuje sa posledný deň odbernej lehoty za deň jej doručenia i keď sa adresát o uložení písomnosti nedozvedel.
- V prípade, ak nemožno písomnosť doručiť z dôvodu, že adresát na adrese, uvedenej na zásielke písomností nebyva alebo nesídli, považuje sa za deň doručenia písomností deň, keď pošta vráti písomnosť odosielajúcej zmluvnej strane, aj keď sa adresát o doručení písomnosti nedozvedel.
- V prípade odopretia prijatia písomnosti sa za deň doručenia považuje deň odopretia prijatia.

9. Poslednou výzvou pred zosplatnením zo dňa 1. 9. 2015 vyzval žalobca žalovaného k zaplateniu záväzku po lehote splatnosti, ktorý k uvedenému dňu bol vo výške 547,82 eur a to v lehote 15 dní od doručenia výzvy. Zároveň žalobca žalovaného upozornil, že ak dlžnú sumu neuhradí, žalobca vyhlási úver za predčasne splatný.

10. Žalobca listom zo dňa 11. 10. 2015 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru s tým, že účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastáva v 10. deň odo dňa doručenia výzvy. Dlh žalovaného ku dňa 9. 10. 2015 bol vo výške 8972,46 eur a to 8622,07 eur istina, 211,40 eur úroky, 2,99 eur úroky z omeškania a 25 eur poplatky. Žalovaný tento list neprevzal v odbernej lehote a vrátil sa žalobcov dňa 4. 11. 2015, preto týmto dňom sa list považuje za doručený.

11. Z listiny Štatút splatenia účtu zo dňa 1. 10. 2018 vyplýva vyčíslený dlh žalovaného na istine 3022,07 eur, na úrokoch 1249,22 eur, na úrokoch z omeškania 520,28 eur a na poplatkoch 913,78 eur. Ďalej z tejto listiny vyplýva, že aktuálne uplatňovaná úroková sadzba pre bežný úrok je 6,95% ročne a pre úrok z omeškania 3% ročne.

12. Z Okamžitého (priebežného) výpisu z účtu (čl. 40 a nasl. spisu) sú zistil, že žalovaný úver v sume 12 945,63 eur čerpal dňa 11. 5. 2005. Celkovo v prospech žalobcu žalovaný ku dňu podania žaloby uhradil sumu 17 862,17 eur.

13. Žalobca súdu predložil faktúru č. XXXXXXXXX zo dňa 13. 3. 2018, ktorou žalobcovi boli vyfakturované náklady dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti, od ktorej bolo upustené v celkovej výške 913,78 eur (náklady inzercie 69,34 eur, administratíva a poštovné 26,52 eur, telekomunikačné 19,92 eur, poplatok registru obyvateľstva 6 eur, znalecký posudok a kontrolný znalecký posudok 2x 396 eur).

Ďalej žalobca súdu predložil faktúru č. XXXXXXXXXX z 2. 6. 2017, ktorej predmetom fakturácie bola inzercia v realitnom a dražobnom magazíne za 29 inzercií spolu vo výške 2010,74 eur, t.j. za jednu inzerciu náklady predstavovali 69,40 eur.

Ďalšími faktúrami, ktoré predložil žalobca, boli mu vyfakturované náklady za vypracovanie znaleckého posudku a kontrolného znaleckého posudku a to faktúrou č. XXXXXXXXXX zo dňa 6. 7. 2017, kde ohliadka bola vykonaná dňa 2. 6. 2017, bola žalobcovi vyfakturovaná suma 396 eur a faktúrou č. XXXXXXXXXX zo dňa 22. 8. 2017, kde ohliadka bola vykonaná dňa 14. 7. 2017, bola žalobcovi vyfakturovaná suma 396 eur. V súvislosti s nákladmi na vypracovanie znaleckého a kontrolného znaleckého posudku, žalobca súdu predložil námietku žalovaného na znalecký posudok zo dňa 3. 7. 2017.

Súčasne žalobca súdu predložil odpoveď Registra obyvateľstva SR, ktorý dražobnej spoločnosti oznamoval údaje o trvalom a prechodnom pobyte žalovaného a poštové hárky, svedčiace o nákladoch titulom poštového v súvislosti s dražbou.

14. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podanú žalobu po jej čiastočnom späťvzati je potrebné zamietnuť.

Podľa § 261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa ustanovenia §497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa článku 2 písm. b) Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, spotrebiteľ znamená akúkoľvek fyzickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom, nevzťahujúcim sa k obchodu, podnikaniu alebo povolaniu.

Podľa článku 2 písm. c) Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, predajca alebo dodávateľ znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná s cieľom vzťahujúcim sa k jeho obchodu, podnikaniu alebo povolaniu bez ohľadu na to či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva.

Podľa článku 10 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zo dňa 5.4.1993, členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 31.12.1994. Bezodkladne o tom informujú Komisiu. Tieto ustanovenia sa uplatnia na všetky zmluvy uzatvorené po 31.12.1994.

Podľa ustanovenia §879g Občianskeho zákonníka s účinnosťou od 1. 4. 2004, týmto zákonom sa preberajú právne akty Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe, kde okrem iných aktov, je uvedená aj Smernica Rady č. 93/13/EHS zo dňa 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Keďže citovanú smernicu Slovenská republika prebrala do svojho právneho poriadku s účinnosťou od 1. 4. 2004, súd posúdil úverovú zmluvu a podmienky dojednaní zmluvy aj podľa tejto smernice.

15. Vzhľadom na povahu účastníkov prejednávanej zmluvy, je nesporné, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže žalobca ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu).

16. Súd na základe zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu zo zmluvy o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá 14. 4. 2005, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v takom znení, že v ustanovení §52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplatnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy(znenie účinné od 1.4.2004).

17. Na uvedený právny vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy, kde v ustanovení §2 písm. a) a b) je vymedzený pojem spotrebiteľ a predávajúci a síce spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti a predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby.

18. Nepochybne, zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, taktiež aj Zákon o ochrane spotrebiteľa, ako aj smernicu Rady 93/13/EHS. Na túto zmluvu je tak potrebné aplikovať prednostne špeciálne spotrebiteľské právo. Podľa §54 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je v prospech spotrebiteľa.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie, je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Úmyslom zákonodarcu pri tzv. spotrebiteľských úveroch, teda pri právnych vzťahoch, keď na jednej strane vystupuje veriteľ (zväčša podnikateľ, finančná inštitúcia) a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol a nemôže individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, je chrániť postavenie slabšieho spotrebiteľa pred nekalými zmluvnými dojednaniami. Preto zákonodarca pre tento zmluvný typ stanovil osobitné podstatné náležitosti pre ktoré je potrebné aplikovať aj niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj je potrebné prihliadať aj na smernicu Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú.v. ES L 42, 12.2.1987) v znení smernice Rady 90/88/EHS z 22. februára 1990 (Ú.v. ES L 61, 10.3.1990) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/7/ES zo 16. februára 1998 (Ú.v. ES L 101, 1.4.1998) ktorá bola transponovaná do nášho právneho poriadku. Hoci smernica nemá priamy účinok, je potrebné zákonné ustanovenia, ktoré boli prijaté na jej implementáciu resp. transponovanie, vykladať v zmysle dosiahnutia cieľov smernice, teda tzv. eurokonformným výkladom.

19. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu, založeného spotrebiteľskou zmluvou.

V súlade s ustanovením §6 ods. 3 Zák. č. 634/1992 Zb., účinného ku dňu 14. 4. 2005, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

- a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,
- b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku dohodu strán sporu o poplatkoch, ktoré žalovaný uhradil jednotlivými splátkami ešte pred začatím konania vo výške 525,44 eur.

Zmluvné dojednanie týkajúce sa poplatkov považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalobca svoje právo na poplatky odvíja od Zmluvy, ktorá patrí k spotrebiteľským zmluvám. Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o poplatkoch podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané

zmluvné ustanovenie (§53 Občianskeho zákonníka). Súd má za to, že žalobca ako dodávateľ poplatky so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože poplatky sú súčasťou formulárovej zmluvy, resp. cenníka. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalovaný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť. Žalovaný ako spotrebiteľ si poplatky osobitne nevyjednal vzhľadom na ich splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie ÚS SR z 24.02.2011, IV. ÚS 55/2011-19).

V neposlednom rade súd má za to, že kritériu prijateľnosti zmluvnej podmienky a rovnovážnosti práv a povinností strán spotrebiteľského vzťahu nezodpovedá podmienka o poplatku, ktorý nemá pre spotrebiteľa žiaden preukázateľný prínos a za ktorý sa mu nedostáva žiadneho protiplnenia. Uvedené poplatky slúžia výlučne záujmu zmluvného partnera spotrebiteľa na maximalizácii zisku spojeného s existenciou zmluvného vzťahu (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.08.2014 sp. zn. 10Co/27/2013, 10Co/325/2014, rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3. 5. 2010). Čo sa týka poplatkov za poskytnutie úveru, za vedenie účtu a za upomienky, na tieto niet zákonného nároku a nemôže veriteľovi patriť za stavu, ak tento si uplatňuje paušálnu náhradu. Na základe uvedeného súd je toho názoru, že žalobcovi nepatria vyššie špecifikované poplatky, ktoré žalovaný uhradil ešte pred začatím konania vo výške 525,44 eur.

21. Zároveň súd je toho názoru, že žalobcovi nepatrí úrok z úveru po zosplatnení úveru, kde sa oprel napr. o rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30. 6. 2015 sp. zn. 6Co/190/2014, v ktorom sa uvádza nasledovné. Súd zamietol žalobu žalobcu v časti požadovaného úroku z úveru po zosplatnení úveru, t.j. v období od 14. 11. 2015 do zaplatenia.

Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Š./T./M. a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit). 48. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 9. 3. 2015, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určaniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa zosplatnenia úveru. Po tomto dni už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS XXX/XXXX-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi nepriznal nárok na úrok z úveru po zosplatnení úveru, t.j. od dňa 14. 11. 2015 do zaplatenia a v tejto časti súd žalobu žalobcu zamietol. Teda z tohto dôvodu súd žalobu žalobcu zamietol a to v časti požadovaného zvýšku úrokov vyčíslených za obdobie od 27. 10. 2015 do 30. 9. 2018 vo výške 257,10 eur, ako aj v časti požadovaného úroku vo výške 6,95% ročne z istiny úveru 3022,07 eur od 2. 10. 2018 do zaplatenia.

22. V danej veci k zosplatneniu úveru došlo na základe listu zo dňa 4. 11. 2015, v zmysle ktorého účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastáva v 10. deň odo dňa doručenia tohto listu. Súd má za to, že k doručeniu tohto listu došlo ku dňu 4. 11. 2015 a teda účinky zosplatnenia nastali dňom 13. 11. 2015. Teda súd je toho názoru, že žalobcovi patrí úrok z úveru len do dňa 13. 11. 2015.

Žalobca si podanou žalobou uplatnil úrok z úveru za obdobie od 27. 10. 2015 do 30. 9. 2018 v celkovej výške 1249,22 eur, súd však žalobu žalobcu v tejto časti považoval za dôvodnú titulom úroku z úveru len za obdobie od 27. 10. 2015 do 13. 11. 2015, ktorý podľa vyjadrenia žalobcu doručeného súdu dňa 25. 10. 2018, tvorí sumu vo výške 28,30 eur (čl. 38 spisu).

23. Súd teda nepovažoval za dôvodné, že žalobca si z úhrad žalovaného započítal ešte pred začatím konania na súde na úhradu poplatkov sumu 525,44 eur (ako to vyplýva z podania žalobcu doručeného súdu dňa 14. 1. 2019 (čl. 55 spisu).

Taktiež súd nepovažoval za dôvodné, že žalobca si z úhrad žalovaného vo výške 992,12 eur po začatí konania na súde, započítal na úhradu úroku celú túto sumu. Z tejto sumy súd započítal na úhradu úrokov z úveru len sumu 28,30 eur, čo predstavuje úrok z úveru za obdobie od 27. 10. 2015 do 13. 11. 2015 (čl. 38 spisu). Teda podľa názoru súdu, zvyšné úhrady žalovaného vo výške 963,90 eur nie je možné započítať na úhradu úrokov z úveru po zosplatnení.

24. Vzhľadom na bod 23. rozsudku, súd má teda za to, že žalovaný svojimi úhradami pred začatím konania vo výške 525,44 eur, ako aj úhradami po začatí konania vo výške 963,90 eur, t.j. spolu vo výške 1489,40 eur už uhradil žalobcovi tak požadované náklady súvisiace s dražbou vo výške 913,78 eur, ako aj kapitalizovaný úrok z omeškania vyčíslený v žalobe za obdobie od 27. 10. 2015 do 30. 9. 2018 vo výške 520,28 eur, ako aj ďalší požadovaný úrok z omeškania od 2. 10. 2018 do zaplatenia. Preto súd žalobu žalobcu aj v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vyčíslených za obdobie od 27. 10. 2015 do

30. 9. 2018 vo výške 520,28 eur, úrokov z omeškania vo výške 3% ročne z istiny úveru 3022,07 eur od 2. 10. 2018 do zaplatenia a nákladov súvisiacich s dražbou 913,78 eur zamietol.

23. Podľa §255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa §255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa ustanovenia §256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa §262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej veci žalobca podal na súd žalobu o zaplatenie 5705,40 eur. Z tejto sumy súd žalobu žalobcu zastavil v časti o zaplatenie 4014,20 eur (70,4% žalovanej sumy), pretože žalovaný túto sumu uhradil po začatí konania na súde, čo nemožno pripočítať na ujmu žalobcovi a teda v tejto časti by patrila náhrada trov konania žalobcovi.

V prevyšujúcej časti o zaplatenie 1691,20 eur (29,6% žalovanej sumy) súd žalobu žalobcu zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného a neúspech žalobcu a teda v tejto časti by patrila náhrada trov konania žalovanému.

Z uvedeného výsledku konania vyplýva, že náhradu trov konania je potrebné priznať žalobcovi a to po odpočítaní rozsahu jeho neúspechu v konaní od rozsahu žalovaným zavineneho zastavenia konania, t.j. žalobcovi je potrebné priznať vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 40,80% z celkových trov konania, na ktoré by mal žalobca nárok pri plnom úspechu.

Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.